

Dictamen 13/2023

En data 21 de febrer de 2023, d'acord amb el que estableix l'article 171.3 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya els projectes normatius següents:

Projecte de decret pel qual es regulen els centres de formació professional integrada.

En aplicació de l'apartat c) de l'article 11 i de l'apartat e) de l'article 9 del Reglament del Consell Escolar de Catalunya, aquest dictamen ha estat elaborat per la Subcomissió de Formació Professional.

ANTECEDENTS LEGALS

Primer

L'Estatut d'autonomia de Catalunya determina a l'article 131.2.c que correspon a la Generalitat de Catalunya, en matèria d'ensenyament no universitari, amb relació als ensenyaments obligatoris i no obligatoris que condueixen a l'obtenció d'un títol acadèmic o professional amb validesa a tot l'Estat i amb relació als ensenyaments d'educació infantil, la competència exclusiva que inclou, entre d'altres, la creació, el desenvolupament organitzatiu i el règim dels centres públics.

També l'apartat 3, lletra h) de l'article 131 estableix que en allò que no regula l'apartat 2 i amb relació als ensenyaments a què fa referència el dit apartat, correspon a la Generalitat, respectant els aspectes essencials del dret a l'educació i a la llibertat d'ensenyament en matèria d'ensenyament no universitari i d'acord amb el que disposa l'article 149.1.30 de la Constitució, la competència compartida que inclou en tot cas, entre d'altres, l'organització dels centres públics i dels privats sostinguts amb fons públics.

Segon

La Llei 10/2009, del 10 de juliol, d'educació, desenvolupa els principis rectors dels centres del Servei d'Educació de Catalunya.

Tercer

La Llei 10/2015, del 19 de juny, de formació i qualificació professionals regula, en els articles 24, 25 i 26 els centres de formació professional integrada, la seva autonomia i els Consells de Formació i Empresa.

Quart

La Llei orgànica 3/2022, de 31 de març, d'ordenació i integració de la formació professional, estableix a l'article 79.6 que s'impulsarà l'especialització dels centres de formació professional, la creació de centres de formació professional integrada i la generació de xarxes d'especialització intel·ligent entre els mateixos.

Cinquè

El Reial decret 1558/2005, de 23 de desembre, pel qual es regulen els requisits bàsics dels centres integrats de formació professional, defineix les finalitats i funcions d'aquests centres,

les característiques del seu funcionament, les condicions de la seva creació i autorització, la definició dels seus òrgans de govern i participació, així com les condicions de la seva gestió i finançament.

Sisè

El Decret 3/2021, de 2 de febrer, pel qual s'aproven els Estatuts de l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya, estableix a l'article 6 entre les seves funcions la d'aplicar els criteris de planificació, desenvolupament i coordinació dels centres de formació professional integrada.

CONSIDERACIONS GENERALS

1. El desplegament del Decret té un impacte econòmic que fa necessari demanar que s'acompanyi d'una Memòria econòmica que inclogui un pla d'inversions, per facilitar la conversió dels centres sostinguts amb fons públics en centres de formació professional integrada, i una valoració de l'augment en les despeses de funcionament dels centres, incloses les de personal.

Cal tenir en compte que els Centres de Formació Professional Integrada (CFPI), a més de la formació professional del sistema educatiu, han d'impartir la formació professional que depèn de l'administració laboral. Per aquest motiu, pot ser raonable que el SOC financés les despeses de gestió inherents a la formació de la seva competència, així com l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professionals les que li són pròpies de la funció de coordinació dels CFPI.

2. Mentre no s'hagi pressupostat les despeses que comporta el desplegament del Decret, es demana distingir dos moments per l'entrada en vigor del Decret:
 - a) El moment a partir del qual es pot sol·licitar l'atorgament de la condició de centre de formació professional integrada, que podria ser a partir de l'endemà de la publicació del Decret.
 - b) El moment a partir del qual es pot gaudir de la condició de centre de formació professional integrada (un cop es disposi de pressupost), a partir de l'inici del curs escolar 202X-202Y.

Aquesta demanda acompanya el període establert en el Decret: disposar del Pla d'Actuacions, sol·licitar la condició de centre de formació professional integrada, atorgament d'aquesta condició, elaborar el projecte funcional, aprovació pel Consell de Formació i Empresa, i presentació del projecte funcional. La finalització d'aquest procés és el que permet gaudir de la condició de centre de formació professional integrada i que en la disposició transitòria tercera es valora en sis mesos a partir de l'aprovació del primer Pla d'Actuacions.

CONSIDERACIONS AL TEXT DE LA DISPOSICIONS

1. El preàmbul del Projecte de Decret hauria d'incloure la referència a la Llei 10/2009, del 10 de juliol, d'educació, específicament el títol VII que desenvolupa els principis rectors dels centres del Servei d'Educació de Catalunya.
2. Al preàmbul del Projecte de Decret en el paràgraf que s'inicia amb l'expressió "La llei preveu..." cal especificar a quina llei fa referència, la Llei 10/2015, del 19 de juny, de formació i qualificació professionals o bé, la Llei orgànica 3/2022, de 31 de març, d'ordenació i integració de la formació professional.
3. Al preàmbul del Projecte de Decret cal afegir a l'expressió "la promoció del model de centre de formació professional integrada amb caràcter sectorial i especialitzat" el caràcter territorial d'aquest model tal com s'estableix en el paràgraf posterior: "ser una referència orientadora per al teixit productiu i formatiu del seu entorn". Per la qual cosa, es proposa substituir l'expressió actual per: "la promoció del model de centre de formació professional integrada de caràcter sectorial, territorial i especialitzat"
4. Es proposa la incorporació d'un nou apartat a l'art.2, amb el text següent:

"6.- Per tal de facilitar l'orientació sectorial dels centres integrats, l'Agència Pública, a petició del centre sol·licitant, podrà autoritzar la condició de centre de formació professional integrada delimitant-la a una o més famílies professionals, sense abastar la totalitat de les que ofereix el centre. En aquest cas, tant l'exigència dels requisits establerts a l'article 6, com l'abast de les actuacions incloses al Projecte Funcional es referiran a la família o conjunt de famílies professionals per a les quals s'ha atorgat l'autorització."

Aquesta proposta permet que els centres puguin seleccionar l'àmbit o àmbits sectorials en els quals tenen major capacitat per oferir els serveis bàsics del sistema.

5. Es proposa substituir a l'article 5.6 l'expressió "contractació dels serveis de persones expertes", per "la proposta de contractació de persones expertes".

L'article 103.4 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol d'educació, prohibeix expressament la contractació laboral per part dels centres públics:

"Els centres no poden en cap cas destinar ingressos a satisfer obligacions derivades de compromisos de caràcter laboral, que la direcció del centre no pot subscriure ni autoritzar."

6. Es proposa eliminar els apartats 8, 9 i 10 de l'article 5. Els centres de formació professional integrada són centres educatius autoritzats per l'Administració competent i que han d'acomplir amb els principis que s'estableixen en aquests apartats, sense que sigui necessari la inclusió en el Decret.
7. A l'article 6.1.3 es proposa substituir "impartir una oferta formativa flexible associada als diferents graus (A,B,C i D)" per "impartir una oferta formativa flexible associada als graus C i D".

8. A l'article 6.1.6 es proposa substituir "garantint que es compleixen" per "garantint que es compliran". Atès que l'article tracta d'establir com a requisit la capacitat de realitzar certes actuacions en el futur.
9. Es proposa una nova redacció per l'apartat 6.1.6 c).

"Facilitar personal habilitat com a persona assessora o avaluadora del servei en com a mínim un 10% del professorat i personal formador i expert per família professional, amb el compromís d'assolir un 25% en el termini de dos anys."

En conseqüència, procedeix eliminar la disposició transitòria segona.
10. Es proposa a la disposició transitòria primera estendre a dos anys el termini establert per acreditar un sistema de gestió de la qualitat.
11. Es proposa afegir un nou apartat a l'article 9.

"6.- La previsió d'un sistema de finançament suficient per garantir el desplegament i sostenibilitat del Pla d'Actuacions previst"

El projecte de decret ha d'establir un sistema de finançament equilibrat amb les obligacions i serveis derivats del pla d'actuacions de centre, que afecta, entre altres, a l'estructura organitzativa. El text únicament recull en l'article 9.3 que els CFPI "poden rebre subvencions i altres ajudes per finançar les accions formatives i els serveis que ofereixen".
12. Proposta de nova redacció per la segona frase de l'article 11.4:

"Així mateix, les Administracions titulars competents poden determinar altres càrrecs unipersonals de govern."

Per coherència amb altres punts d'aquest mateix article.
13. A l'article 12.2 b) es proposa substituir "proposar al departament competent" per "proposar a l'Administració titular competent".

Per coherència amb l'article 11.
14. A l'article 13.4 es proposa substituir "requisits establerts a l'article 6.6 d'aquest Decret" per "requisits establerts a l'article 6.1.7 d'aquest Decret" per correspondència amb la darrera versió de disposició normativa.

RECOMANACIONS

1. El Consell Escolar de Catalunya, ha rebut la petició d'aquest dictamen el 21 de febrer de 2023, en la fase d'informació i audiència pública i la tramesa indicava que disposava d'un termini de 7 dies hàbils.

El 22 de març de 2023, s'ha tingut coneixement d'una nova versió del Projecte de Decret a través de la pàgina web governobert.gencat.cat, en fase de sol·licitud de dictàmens.

Per reglament el Consell Escolar de Catalunya elabora les propostes de dictamen en un termini mínim d'un mes, quan així ho manifesti la petició de dictamen pel seu caràcter

d'urgència. Es recomana que aquestes peticions de dictamen es facin arribar amb el text proposat una vegada tancada la fase d'informació i audiència i es respectin els terminis reglamentaris.

2. Recomanem que s'analitzi la suficiència de la fonamentació legal que permet que els centres de formació professional integrada imparteixin també els ensenyaments de Batxillerat atès el previst a la Disposició transitòria primera del Reial Decret 1558/2005, de 23 de desembre, pel qual es regulen els requisits bàsics dels centres integrats de formació professional.
3. Recomanem que s'analitzi la suficiència de la fonamentació legal que permet atribuir la condició de centres de formació professional integrada a les "agrupacions de centres" atès que no es troba expressament prevista a la Llei 10/2015, del 19 de juny, de formació i qualificació professionals.
4. Recomanem a les Administracions competents que facilitin que el major nombre possible de centres puguin assolir la condició de centre de formació professional integrada el més aviat possible.

El Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit el dia 11 d'abril de 2023, ha estudiat la proposta elaborada per la Subcomissió de Formació professional i ha aprovat per 23 vots a favor, 4 vots en contra i 6 vots en blanc aquest Dictamen.

La secretària

Neus Agut Horna

ANNEX

Vot particular presentat per la senyora Natalia Noemí Baldan (Foment del Treball)

Des de Foment del Treball volem fer una votació particular a la tercera recomanació final presentada a la sessió plenària del dimarts 11 d'abril, al qual exposa que:

“Recomanem que s’analitzi la suficiència de la fonamentació legal que permet atribuir la condició de centres de formació professional integrada a les “agrupacions de centres” atès que no es troba expressament prevista a la Llei 10/2015, del 19 de juny, de formació i qualificació professionals”.

Fonamentació:

En primer lloc, i citant l’acta número 14 de la Subcomissió de Formació Professional del dia 29 de març, considerem que aquesta recomanació ja havia estat presentada als membres de la Subcomissió i s’havia acordat no introduir-la. Concretament, sobre aquesta esmena s’havia manifestat el següent:

“El senyor Jordi Roig recorda que en la darrera sessió va quedar pendent el tema de reconsiderar l’atorgament de la condició de centres de formació professional integrada a una agrupació de centres. El senyor Daniel Albors manifesta que una de les principals innovacions que presenta el Projecte de decret és aquesta. Hi ha altres Comunitats Autònomes que han desenvolupat aquest model d’agrupació amb èxit, considera en nom de PIMEC que s’hauria de mantenir el text. La senyora Natalia Noemí Baldan exposa que hi ha un capítol que regula l’organització de les agrupacions de centres. Les senyores Cristina Martín i Desi Moreno també estarien a favor de mantenir el text del Projecte de decret. S’acorda per tant, no introduir cap consideració al respecte”.

Mantenint-nos en el nostre posicionament inicial, considerem que el capítol 4 del Decret desenvolupa i fonamenta la raó, gestió i funcionament de l’agrupació de centres i no compartim els dubtes que es plantegen.

Així mateix, si els dubtes que planteja aquesta figura de l’agrupació de centres es basen en la forma de la seva constitució, aquesta fonamentació legal podria quedar resolta mitjançant un acord o conveni formal entre els diversos centres en què es manifestés la seva voluntat per constituir-se com a centre integrat, en la mesura que la funció que té el centre integrat és executar el projecte funcional i la carta de serveis acordats entre els centres que s’agrupen. Tampoc veiem problema que el consell de formació i empresa sigui comú a tota l’agrupació.

Vot particular presentat per Teresa Esperabé Prieto (CCOO)

Des de CCOO:

- Considerem força inapropiat per al treball de la Subcomissió de Formació Professional que quan ja quasi estaven finalitzades les reunions previstes per treballar l’esborrany del Projecte de decret, a data 22 de març de 2023, se’ns comunicés que s’havia tingut coneixement d’una nova versió de decret i que el dictamen s’havia de tancar tenint en compte aquesta nova versió.

- Estimem que les diferents versions del Projecte de decret que ens han arribat al CEC disten molt de respectar l'esperit que va inspirar aquest decret i el seu contingut en la concertació, que era el de definir la figura del centre de formació professional integrada de Catalunya com un centre específic de formació professional, motor de la formació professional integrada presencial i també de la no presencial, dotat amb els recursos econòmics, materials i humans necessaris per a la seva funció i fent incís en el lideratge dels centres públics d'FP integrada. Un aspecte a remarcar que desvirtua aquest esperit és que en els serveis bàsics de la carta de serveis ha desaparegut qualsevol referència a la semipresencialitat i a la formació dual, així com també ha desaparegut l'obligació de prestació de la majoria de serveis per ser considerat un centre d'FP integrada (substituint en el darrer text l' "han de" pel "poden"). Això passa per exemple amb la formació no presencial i la col·laboració dels centres de titularitat pública amb IOC. Un altre aspecte preocupant a esmentar és la desaparició de l'estructura organitzativa de la menció explícita a les coordinacions necessàries associades a la carta de serveis: Coordinació d'acreditació de competències professionals, coordinació d'informació i orientació professional, coordinació d'assessorament a les empreses, coordinació de recerca, innovació i transferència de coneixement i Coordinació de qualitat i millora contínua.
- Pel que fa a la proposta de dictamen del CEC, considerem inassumibles: la consideració al text 4^a, que obre la porta als centres d'FP integrada d'una sola família professional; les consideracions 8^a i 9^a, encaminades a estendre el temps d'acreditació de requisits per poder ser centre integrat facilitant-ne l'accés immediat, una vegada aprovat el decret, a centres amb suficients eines d'organització i gestió i a altres que encara estiguin força allunyats de tenir-les, o la recomanació 2^a, que insta les Administracions competents que facilitin que el major nombre possible de centres puguin assolir la condició de centre de formació professional integrada al més aviat possible. Totes elles abunden en l'objectiu que s'aconsegueixi el major nombre de centres integrats d'FP al més ràpid possible. Donar primacia al nombre i a la velocitat sol anar sovint en detriment dels recursos i de la qualitat.

Tenint en compte el que s'ha expressat, considerem que no podem avalar ni donar el nostre vot favorable a aquest dictamen, per aquest motiu ens abstenim de pronunciar-nos respecte a les esmenes del dictamen presentades al Ple i votem "no" al dictamen.